

Asia: VN/13615/2019

Lausuntopyyntö valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenneturvallisuusstrategiasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö

PL 31

00023 VALTIONEUVOSTO

Diaarinumero: VN/13615/2019

Lausuntopyyntö valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenneturvallisuusstrategiasta

Posti Group Oyj kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenneturvallisuusstrategiaksi. Posti esittää lausuntonaan seuraavaa:

Liikenneturvallisuusstrategiassa otettu tavoite nollavisiosta on hyvin kunnianhimoinen, kun huomioidaan, että vuonna 2020 pelkästään tieliikenteessä kuoli yli 220 ihmistä. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi pitkällä tähtäyksellä nollavisiota voi kuitenkin pitää vastuullisena päämääränä, jota pitää ainakin tavoitella. Turvallisuuden merkittävä parantaminen on monen onnistuneen tekijän summa, mistä strategian ohjaamiseksi valittua seitsemän strategista linjausta osaltaan kertovat. Linjaukset ovat hyvin valittuja.

Tiestön kunnon parantaminen kriittisen tärkeää

Strategiassa jää turhan vähälle huomiolle se, että liikenneturvallisuuden parantamisen keskeisimpiä edellytyksiä ovat nykyisen tieverkon kunnan parantaminen sekä kunnossapidon rahoituksen lisääminen.

Strategian toimenpideohjelmassa todetaan kyllä, että perusväylänpidolla ja katujen kunnossapidolla on määrä parantaa liikenneturvallisuutta. Haasteena on kuitenkin tieverkostoon kohdistuva korjausvelka, joka on eri arvioiden mukaan jopa miljardiluokkaa.

Suomessa tehdään parhaillaan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa vuosille 2021–2032. Siinä olisi ratkaistava, miten tieverkon parantaminen aiotaan rahoittaa. Tieverkon riittävä kunnossapito on samalla edellytys liikenteen automaatiolle, joka liikenneturvallisuusstrategian mukaan on puolestaan yksi tärkeistä keinoista nollavision toteuttamisessa.

Oman vaikeuskertoimensa tuovat Suomen vaikeat sääolosuhteet talvikeleineen ja vuosittaisine routavaurioineen. Teiden kunnossapito talvisissa olosuhteissa on vaikeaa toteuttaa niin, että liikenne olisi koko ajan turvallista tienkäyttäjille, tuoreimpana esimerkkinä Valtteri-talvimyrskyn vaikutus liikenteelle. Ongelmaa on lisäksi pahentanut määrärahojen väheneminen. Talvisää onkin tekijä, jonka heikentävää vaikutusta liikenneturvallisuuteen ei voi mitenkään sulkea kokonaan pois.

Tiestön turvavarustelulla vähennetään liikennekuolemia

Tiestön kunnossapidon lisäksi on jatkettava verkoston turvavarustelun (esimerkiksi keskikaiteet ja ohituskaistat) parantamista, jolla voidaan vähentää vakavien liikenneonnettomuuksien riskiä erityisesti kohtaamistilanteissa.

Konginkankaalla menehtyi tammikuun alussa kaksi henkilöä liikenneonnettomuudessa lähes samassa kohdassa, jossa vuonna 2004 tapahtui Suomen historian pahin tieliikenneonnettomuus. Jo tuolloin Onnettomuustutkintakeskus suositteli onnettomuuskohtaan keskikaidetta, jonka rakentaminen jäi kuitenkin toteuttamatta. Keskikaiteita tulisi lisätä etenkin tieosuuksille, joissa tilastojen mukaan on tapahtunut paljon onnettomuuksia.

Katvekamerat ja muut tekniset apuvälineet parantavat turvallisuutta

Myös ajoneuvojen teknologinen kehitys parantaa liikenneturvallisuutta. Yksi hyvin konkreettinen tekninen parannus on ns. kuolleen kulman eli katvekameroiden lisääntyminen ajoneuvoissa. Niillä

voidaan parantaa kevyen liikenteen turvallisuutta erityisesti taajama-alueilla, kun raskaan ajoneuvon kuljettajalla on parempi näkyvyys käännyttyessä risteyksissä.

Posti on hankkinut jo katvekameroita ajoneuvoihinsa, mutta yleisesti näitä kameroita on käytössä toistaiseksi hyvin vähän ammattiliikenteessä. Ajan myötä ajoneuvojen perusvarustelu tulee edelleen paranemaan, jolloin katvekamera toivottavasti kuuluisi kiinteästi ajoneuvon varustukseen.

Teknologian kehittyessä myös erilaiset ajotavan seurantalaitteet ovat yleistyneet. Niitä on esimerkiksi Postin kaikissa autoissa. Ajotapalaitteilla voidaan paitsi vähentää polttoaineen kulutusta ja päästöjä niin myös ohjata turvallisempaan ja ympäristöä huomioivampaan ajotapaan liikenteessä.

Asenteisiin vaikuttaminen ja osaamisen kehittäminen

Valtioneuvoston periaateluonnoksessa painotetaan perustellusti, että kaikkien liikenteessä liikkuvien asenteiden on parannuttava, jotta liikenteestä saataisiin turvallisempi jokaiselle osapuolelle. Liikenneturvallisuuden pitää aivan oikein ymmärtää olevan koko yhteiskunnan tehtävänä. Liikennekasvatus pitää aloittaa kotona ja sitä tulee jatkaa kouluissa. Heijastimen käytön valistustyön pitää olla jatkuvaa. Sama koskee pyöräilykypärän käyttöä. Liikenneturvan mukaan pyöräilykypärää käyttää vähemmän kuin joka toinen pyöräilijä.

Kasvava ongelma on mobiililaitteiden yleistynyt käyttö niin kuljettajilla ajamisen aikana kuin kävelijöillä esimerkiksi suojateitä ylittäessä. Tämä ikävä kehitys on nähtävissä silmämääräisestikin kaupunkiliikenteessä. Nollavisio edellyttäisi tällaisen asenneongelman korjaamista. Kännykkäkulttuuriin puuttuminen on kuitenkin hyvin haastavaa.

Ajokorttilain muuttamisesta koskeneella lausuntokierroksella Posti kannatti kuljettajakoulutuksen kehittämistä, jolla olisi positiivisia vaikutuksia niin liikenneturvallisuuden edistämisen kannalta. Posti esitti myös ajokieltokoulutuksen laajentamista uusien kuljettajien osalta, että ajo-oikeuden saaneen, joka on määrätty ajokieltoon, tulisi aina suorittaa ajo-kieltokoulutus. Ammattikuljettajan tehtäviin tulevien on hyvä sisäistää turvallisen liikenneympäristön merkitys mahdollisimman varhain.

Anttila Timo
Posti Group Oyj

